

هشدار یک اقتصاددان نسبت به حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی در گفت و گو با «توسعه ایرانی»

حرکت دولت در مسیر تاریکی ادامه دارد

مهرنوش حدیری

استاد اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس با تاکید بر اینکه دولت‌ها در ایران مایل به تکرار برنامه‌های شکست خورده هستند، گفت: پرداخت یارانه چند صد هزار تومانی مانند ریختن بنزین در آتش است و بی‌تردید بحران تورم را دو چندان می‌کند. در روزهای نیمه اردیبهشت دولت رسماً حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی را با آزادسازی قیمت آرد و به بهانه پیشگیری از قاچاق آرد و گندم به کشور جعلی یارانه‌مان به دلیل زد، اقدامی که موجب واکنش‌های فراوانی در میان اقشار مختلف مردم شد.

انتشار تصاویر کوبن نان در فضای مجازی نیز جنجال گسترده‌ای را به راه انداخت تا جایی که وزارت کشور صدور کارت یارانه‌نان را شایعه‌پراکنی و از اساس کذب دانستین وزارتخانه با صدور اطلاعیه‌ای اعلام کرد: رسانه‌های معاند از روز گذشته با انتشار تصاویر کارت جعلی یارانه‌نان به دنبال شویش اذهان عمومی و ایجاد نگرانی نیست به عرضه‌نان در داخل کشور برآمده‌اند.

در ادامه این اطلاعیه آمده است: اکنون که دولت مردمی و عدالت‌محور رئیسی در بنبوچه جنگ اقتصادی

همه‌جانبه دشمن، برای عبور از ارز رانت‌آور و فسادزا با پرداخت یارانه مستقیم به مردم وارد عمل شده است، انتظار می‌رود رسانه‌های کشور با درک صحیح از شرایط موجود، در کنار نقد سازنده که موجب بالندگی دولت خواهد شد، دستاوردها و خدمات ارزنده دولت مردمی هم‌مورد توجه قرار دهند.

از دیگر سو محمد مخبر، معاون اول رئیس جمهوری در برنامه‌ای تلویزیونی اعلام کرد: دولت بر اساس الزام قانونی باید از اول فروردین ۱۴۰۱ اقدام به حذف ارز ترجیحی می‌کند، ولی برای آنکه در ایام نوروز و ماه رمضان مردم متحمل سختی نشوند، این کار در آن مقطع صورت‌نگرفت معاون اول رئیس‌جمهور بایان اینکه ارز ترجیحی نان و دارو حذف نمی‌شود و دولت مصمم به توزیع عادلانه یارانه‌ها است، از مردم خواست مطلقاً نگران ذخایر کالاهای اساسی نباشند. استاندار زنجان نیز اعلام کرده است که این استان طرح فروش کارتی نان را آغاز می‌کند و در گام اول تجهیز نانواهای هادر دستور کار قرار دارد.

هشدارهایی که شنیده نشد

از ابتدای فعالیت دولت سیزدهم همواره دولتمردان بر حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی تاکید کردند و متأسفانه به

هشدارهای اقتصاددانانی که از ابتدا با تخصیص این ارز مخالف بودند، وقعی ننهاده‌اند. این گروه از اقتصاددانان همواره در ماه‌های گذشته نسبت به تبعات حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی با روش‌های جایگزین، تعدیل خواهد شد به طوری که معاون رئیس‌جمهور تاکید کرده است که حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی باید به گونه‌ای اجرا شود که بار سنگین و هزینه‌ای بر دوش مردم نداشته باشد و دولت نیز مستقیم این کمک و یارانه را در اختیار مردم قرار دهد. به گفته وی، دولت با تأمل و تدابیر حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی را پیش خواهد برد.

سررد گمی دولت در موضوع حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی
نکته مهم این است که آیا واقعا هزینه‌های حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی بر دوش مردم نخواهد بود؟ علی‌قنبری، اقتصاددان و استاد دانشگاه تربیت مدرس در پاسخ به این پرسش به «توسعه ایرانی» گفت: متأسفانه دولت سیزدهم با سررد گمی جدی در زمینه حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی مواجه است به طوری که نمی‌داند باید این کار را انجام دهد یا خیر، و اگر این ارز را حذف کند، چگونه آثار آن را بر سفره و معیشت مردم و همچنین افزایش قیمت‌ها جبران کند.

تأثیر شدید تورم و افزایش نرخ کالاها بر زندگی مردم

وی تصریح کرد: متأسفانه اکنون اوضاع به گونه‌ای است که حتی طرح موضوع حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی از نظر روانی به مردم فشار وارد کرده و به شدت زندگی شهروندان را با افزایش تورم و بالا رفتن نرخ کالاها تحت تأثیر قرار داده است. وی افزود: دولت هیچ راهکار مشخصی برای این موضوع اعلام نکرده و صرفاً اگر اقدامی قرار بدهد انجام دهد فقط در حرف بوده و در عمل کاری نکرده است؛ متأسفانه حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی موجب افزایش شدید قیمت‌ها در بازارها و فشار بیشتر بر معیشت مردم شده است.

مجلس قاطعیت ندارد

قنبری در پاسخ به این پرسش که «برخی نمایندگان مجلس از لزوم پرداخت یارانه‌ها با نرخ‌هایی مانند ۶۰۰ هزار تومان و... سخن می‌گویند در حالی که دولت‌های دوازدهم و سیزدهم در پرداخت یارانه ۴۵ هزار و ۵۰۰ تومانی هم با مشکلاتی دست و پنجه نرم کرده‌اند، آیا با توجه به کسری شدید بودجه ۱۴۰۱، دولت می‌تواند نسبت به پرداخت چنین مبلغی بابت یارانه حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی به مردم اقدام کند؟» اظهار کرد: مجلس یکی از عوامل و مقصران افزایش قیمت‌ها محسوب می‌شود زیرا نمایندگان نمی‌توانند تصمیم قاطعی درباره کنترل قیمت‌ها، جلوگیری از افزایش نرخ کالاها و اساسی و فقیرتر شدن مردم بگیرند و فکر می‌کنند اگر توپ را به زمین دولت بیندازند، مجلس به عنوان یکی از عوامل اصلی از این منحنه نجات می‌یابد در حالی که تمام نظام جمهوری اسلامی مانند دولت، مجلس، قوه قضاییه، نهادهای حاکمیتی در یک کشتی نشسته‌اند و باید با همکاری، همفکری و هماهنگی با یکدیگر امور را پیش ببرند. این اقتصاددان بیان کرد: ارز ۴۲۰۰ تومانی اگر حذف شود، پرداخت یارانه‌ها با مبلغی مانند ۶۰۰ هزار تومان و بیشتر یا کمتر... در اصل مانند ریختن بنزین بر آتش محسوب می‌شود و تورم و فلاکت مردم را بیشتر خواهد کرد و سبب کوچکتر شدن سفره مردم می‌شود.

وی تاکید کرد: هر تصمیمی در مورد پرداخت یارانه مستقیم به مردم، موجب بدتر شدن اوضاع اقتصادی و تورم بیشتر خواهد شد.

علی قنبری در گفت و گو با «توسعه ایرانی»: اگر ارز ۴۲۰۰ تومانی حذف شود، پرداخت یارانه‌ها با مبلغی مانند ۶۰۰ هزار تومان و بیشتر یا کمتر... در اصل مانند ریختن بنزین بر آتش است؛ تورم و فلاکت مردم را بیشتر خواهد کرد و سبب کوچکتر شدن سفره مردم خواهد شد

علاقه دولتمردان به تکرار طرح‌ها و برنامه‌های شکست خورده

قنبری در برابره این موضوع که چرا مسئولان مابه تکرار طرح‌های شکست خورده و تجربه‌های بی‌سرانجام علاقه‌مند هستند؛ گفت: متأسفانه دولت سیزدهم از تجارب دولت‌های گذشته استفاده نمی‌کند و همان روند تخریبی که از زمان دولت محمود احمدی‌نژاد شکل گرفته را دنبال می‌کند که نشان دهنده نداشتن برنامه، طرح و اندیشه در مقوله‌های اقتصادی است. دولت فعلی از نیروهای توانمند، زبده و صاحب‌نظر استفاده نمی‌کند و همان نیروهای عمدتاً متعلق به دولت‌های نهم و دهم هستند که موجب این وضعیت در کشور شده‌اند و در مقابل هیچ هماهنگی در تیم اقتصادی دولت سیزدهم مشاهده نمی‌شود؛ دولتمردان هیچ برنامه مدون و منسجمی برای مقابله با گرانی، رشد و توسعه اقتصادی کشور ندارند.

این استاد دانشگاه گلایه کرد: سال گذشته باید برنامه هفتم تنظیم و تدوین می‌شد، اما متأسفانه کسی مسئولیت این مهم را بر عهده ندارد و هنوز برنامه هفتم بلا تکلیف است. وی هشدار داد: حرکت دولت در مسیر تاریکی ادامه دارد و نمی‌تواند برنامه مشخص و روشن برای کنترل و مهار تورم و قیمت‌ها و بهبود وضعیت اقتصادی و روانی مردم در این شرایط حساس ارائه دهد.

خبر اقتصادی

رئیس سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان استعفاداد

خبر آنلاین - عباس تابش، رئیس سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان از سمتش استعفا داد. سیدرضا فاطمی امین، وزیر صنعت، معدن و تجارت در حکمی صدف بیک‌زاده را به‌عنوان سرپرست سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان منصوب کرد.

فروش خودرو خارج از سامانه یکپارچه فروش «متوقف شد

سرپرست دفتر صنایع خودرو و وزارت صمت در راستای اجرای دستور وزیر صمت مبنی بر فروش خودرو صرفاً در سامانه یکپارچه فروش در نام‌های به خودروسازان کشور، اعلام کرد که از این به بعد فروش خودرو صرفاً از طریق سامانه متمرکز انجام می‌شود و هرگونه عرضه از طریق دیگر باید فوراً متوقف شود. براساس دستور وزیر صنعت، معدن و تجارت، همه خودروسازها از امروز ۱۸ اردیبهشت باید هرگونه عرضه خودرو را صرفاً از طریق سامانه متمرکز قرعه‌کشی انجام دهند تا ضمن ایجاد شفافیت، امکان عرضه عادلانه‌تر برای همه خودروهای تولیدی فراهم شود.

وام ودیعه مسکن ۶۰ میلیون تومان شد

تسنیم - وزارت راه و شهرسازی از تصویب اعطای تسهیلات ودیعه مسکن ۶۰ و ۴۵ تا ۲۵ میلیون تومانی برای به ترتیب تهران، کلانشهرها و سایر مناطق شهری در شورای پول و اعتبار خبر داد.

این وزارت‌خانه همچنین به محدودیت افزایش سقف اجاره بها در سال‌های ۹۹ و ۱۴۰۰ اشاره کرد که بر اساس گزارش‌های واصله تأثیر قابل ملاحظه‌ای در جلوگیری از افزایش بی‌رویه رقم افزایش تمدید قراردادهای اجاره داشته است که بر این اساس برنامه تعیین سقف افزایش اجاره بها برای قراردادهای تمدیدی سال ۱۴۰۱ در دستور کار قرار گرفته و پیشنهاد اولیه آن به دولت ارائه شده است.

واردات بیش از ۹۶ میلیون تن گندم طی ۳۰ سال

سخنگوی گمرک ایران گفت: طی ۳۰ سال گذشته بیش از ۹۶.۴ میلیون تن گندم به ارزش ۲۲.۸ میلیارد دلار وارد کشور شده که بیشترین میزان واردات با ۷ میلیون و ۴۲۹ هزار تن مربوط به سال ۹۲ است. سید روح‌الله لطیفی در خصوص واردات گندم از سال ۱۳۷۱ تا ۱۴۰۰ توضیح داد: در ۳۰ سال گذشته ۹۶ میلیون و ۴۸۴ هزار و ۸۷۹ تن انواع گندم به ارزش ۲۲ میلیارد و ۸۴۵ میلیون و ۸۶۷ هزار و ۱۴۰ دلار وارد کشور شده است.

شیر الاغ لیتری ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار تومان

یک پرورش دهنده الاغ در گناباد با اشاره به اینکه شیر الاغ قیمتی بین ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار تومان در هر کیلو دارد، گفت:

کلمه الاغ باعث شده است که پرورش آن در ایران بازدارنده نشود این در حالیست که همه تولیدات این حیوان ارزش اقتصادی قابل توجهی دارد و اگر ما پرورش الاغ نداشته باشیم، نسل خر در ایران منقرض می‌شود. علی اکبر جمهوری با اشاره به اثبات خواص شیر الاغ در بیماری‌های عفونی، تصریح کرد: شیر الاغ برای درمان بیماری‌هایی چون سیاه‌سرفه، تنگی نفس و آسم بسیار موثر است. قیمت شیر الاغ در گناباد لیتری ۲۰۰ هزار تومان است اما در تهران لیتری ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار تومان عرضه می‌شود. جمهوری قیمت پنیلر الاغ در اروپا را کیلویی ۸ تا ۱۰ میلیون تومان دانست و افزود: برای تولید هر کیلو پنیلر ۳۵ تا ۴۰ کیلو شیر لازم است. دیگر محصول تولیدی از الاغ عنبر نساری است که در گلخانه‌ها و مرغاری‌ها قابل استفاده است این محصول ویروس کش قوی است و بسته ۸ تا ۱۰ تنی عنبر نساری ۱۰ هزار تومان بفروش می‌رسد. وی با بیان اینکه قیمت الاغ شیرده حدود ۴ تا ۵ میلیون تومان است، افزود: قیمت الاغ در سروان استان سیستان و بلوچستان ۱۰ تا ۱۵ میلیون تومان شده است چرا که بالا قاچاق سوخت انجام می‌شود.

نمایندگان از برنامه دولت برای حذف ارز ترجیحی، اطلاعی ندارند

عضو کمیسیون برنامه و بودجه:

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس گفت: آقای مخبر برنامه‌ای برای حذف ارز ترجیحی نان اعلام کرد که هیچ اطلاع‌آسی از آن نداریم. چنین جراحی بزرگ اقتصادی نیاز به هم‌افزایی و همراهی و تحلیل کامل با نخبگان، کارشناسان و صاحب‌نظران و کمیسیون‌های تخصصی، قوای سه‌گانه و موافقت سایر نهادهای و همچنین عامه مردم دارد. احسان از کانی، افزود: دولتی که با شاعر کنترل تورم و گرانی بر سر کار آمد حالا هر روز به

بازار و مردم شوک وارد می‌کند و به گفته بسیاری از کارشناسان، برنامه دولت برای مهار گرانی‌ها مشخص نیست. گویی طبق برنامه‌ای از پیش تعیین شده، دولت رئیسی کاری که باید را انجام دهد و پیامدها را نادیده می‌گیرد و حتی خود را ملزم نمی‌داند به اعتراض‌ها، انتقادهای و ابهامات مردم و کارشناسان، پاسخ‌بهنگام و کافی دهد. اما سوی افکار عمومی، آیا مجلس در جریان برنامه‌ها و اقدامات دولت قرار گرفته است؟

یک کارشناس حوزه آب:

آب، جای هژمونی نظامی را می‌گیرد

وی افزود: برخی کشورهای تکنولوژی مختلفی داشته‌اند و زودتر نسبت به تنظیم آب مورد نیاز خود اقدام کردند و برخی دیگر هیچ نفعی برخی منتفع شدند و برخی دیگر هیچ نفعی

گونه‌است که دولت مجاز شد که کم‌کم پرداخت ارز ترجیحی را ادامه دهد در تبصره یک ذکر شده است که چنانچه دولت اصرار به حذف ارز ترجیحی هر یک از کالاهای مشمول از ارز جمله گندم یا نان را داشته باشد، مکلف است که قبل از اجراء از طریق کالابزرگ الکترونیک ضرر راهی وارد یعنی مابه‌التفاوت قیمت‌نان با قیمت‌گران شده را تأمین کند. این نماینده مجلس گفت: دولت باید اگر قیمت‌نان سنتی سه برابر می‌شود، معادل دو سوم

نشدند. این تحلیلگر حوزه آب گفت: اکنون آب جدای از اینکه یک مسئله اقتصادی است یک مسئله محیط زیستی نیز هست، همچنین یک مسئله متاثر کننده مسائل فرهنگی و مهم‌تر از همه اینکه منجر به مهاجرت شده و امروز بحث بر سر این است که چگونه این مسائل قابل حل است؟ حل مسئله چگونه است؟ آیا باید با جنگ و دعوا حل شود؟

وی در ادامه به موضوع آب‌های مشترک با افغانستان پرداخت و بیان داشت: مسئله ما با این کشور این است که زمان هرج و مرج در افغانستان مناسبات مان به هم خورد و اکنون افغان‌ها سعی دارند با این اهرم ما را تحت فشار قرار دهند، همان گونه که ترکیه می‌تواند عراق و سوریه را تحت فشار قرار دهد. در این شرایط راه‌حل حتماً مذاکره است، ولی یادمان باشد این مذاکرات برابر نیست، زیرا افغانستان در بالادست قرار دارد و ما در پایین دست. ترکیه زودتر سد احداث کرده و ما نتوانستیم آب را مهار کنیم بنابراین در مذاکره باید بدین‌مدت در برابر نیستیم و گفت و گو باید با توجه به

افزایش پیدا کرده در قالب یارانه پرداخت کند. به گونه‌ای که کسی برای خرید آن مبلغی بیشتری از قبل پرداخت نکند. اگر در مسیر این اجرا و مصوبه اشکال داشته باشد و به نحوه مدیریت و اجراء آن ایراد دارد باشد تاگزیر به ورود و واکنش هستیم.

شرایط‌مان باشد، رئیسی تصریح کرد: در شرایط امروز آب، نکته این است که باید تمرکز بر تقسیم ارزش تولید شده از آب به جای تقسیم آب باشد و این راه‌حلی است که کشورها می‌توانند پروژه‌های مشترک ایجاد کنند و به جای تقسیم آب منافع حاصل از پروژه‌ها را تقسیم کنند. مدیریت یکپارچه حوزه‌های آبریز داخل و خارج از مرزها نیز یکی دیگر از راه‌حل‌ها است که نیاز به همکاری بین‌المللی دارد. وی خاطر نشان کرد: هر کشوری باید از آب به عنوان نهاد توسعه استفاده کند، اما در اینکه پایین دست هم حق دارد بحثی نیست، همانگونه که ما هژمونی خودمان را از طریق آب به عراق اعمال می‌کنیم، طبیعی است که ترکیه هم با پروژه گاپ بر سوریه و عراق و با پروژه داپ که روی سرشاخه‌های ارس شروع به سدسازی می‌کند و می‌تواند کشورهای آذربایجان، ایران و ارمنستان را تحت تأثیر قرار دهد. به گفته وی ما باید دیپلماسی فعال‌تری در مورد آب‌های مرزی داشته باشیم.